2025/144

2025.1.28.

A TANÁCS (KKBP) 2025/144 HATÁROZATA

(2025. január 27.)

az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért felelős különleges képviselője kinevezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 33. cikkére, összefüggésben 31. cikkének (2) bekezdésével,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) A Tanács 2020. április 2-án elfogadta a (KKBP) 2020/489 határozatot ([1]), amellyel Miroslav LAJČÁK-ot nevezte ki az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért és más, a Nyugat-Balkán régióját érintő kérdésekért felelős különleges képviselőjévé (EUKK). A Tanács a (KKBP) 2021/470 ([2]), a (KKBP) 2022/1240 ([3]) és a (KKBP) 2024/2085 ([4]) határozatokkal meghosszabbította az említett megbízatást. Az említett megbízatás 2025. január 31-én lejár.

(2) A 2025. február 1-jétől 2026. február 28-ig terjedő időszakra egy, a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért felelős EUKK-t kell kinevezni.

(3) Az EUKK megbízatását olyan helyzetben látja el, amely rosszabbodhat, és amely akadályozhatja az Unió külső tevékenységének tekintetében a Szerződés 21. cikkében meghatározott célkitűzések elérését,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió különleges képviselője

A Tanács a 2025. február 1-jétől 2026. február 28-ig tartó időszakra Peter SØRENSEN-t nevezi ki az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért felelős különleges képviselőjévé (EUKK). A Tanács határozhat úgy, hogy az EUKK megbízatását (a továbbiakban: a megbízatás) korábban megszünteti a Politikai és Biztonsági Bizottság (PBB) értékelése és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (a továbbiakban: a főképviselő) javaslata alapján.

2. cikk

Politikai célkitűzések

A megbízatásnak az Unió következő politikai célkitűzésein kell alapulnia, valamint összhangban kell állnia a meghatározott uniós szakpolitikákkal:

a) a Szerbia és Koszovó (*) közötti kapcsolatok átfogó normalizálásának megvalósítása, amely kulcsfontosságú az európai integrációjukhoz vezető úton;

([1]) A Tanács (KKBP) 2020/489 határozata (2020. április 2.) az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért és más, a Nyugat-Balkán régióját érintő kérdésekért felelős különleges képviselője kinevezéséről (HL L 105., 2020.4.3., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/489/oj).

([2]) A Tanács (KKBP) 2021/470 határozata (2021. március 18.) az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért és más, a Nyugat-Balkán régióját érintő kérdésekért felelős különleges képviselője kinevezéséről szóló (KKBP) 2020/489 határozat módosításáról (HL L 96., 2021.3.19., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/470/oj).

([3]) A Tanács (KKBP) 2022/1240 határozata (2022. július 18.) az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért és más, a Nyugat-Balkán régióját érintő kérdésekért felelős különleges képviselője kinevezéséről szóló (KKBP) 2020/489 határozat módosításáról (HL L 190., 2022.7.19., 131. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1240/oj).

([4]) A Tanács (KKBP) 2024/2085 határozata (2024. július 26.) az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért és más, a Nyugat-Balkán régióját érintő kérdésekért felelős különleges képviselője megbízatásának meghosszabbításáról és a (KKBP) 2020/489 határozat módosításáról (HL L, 2024/2085, 2024.7.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2085/oj).

(*) Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

b) az Unió láthatóságának és hatékonyságának növelése a társadalmi diplomácia révén;

c) az Unió fellépéseinek egységességéhez, koherenciájához és hatékonyságához való megfelelő módon történő hozzájárulás.

3. cikk

Megbízatás

A 2. cikkben meghatározott politikai célkitűzések megvalósítása érdekében a megbízatás a következő:

a) a főképviselő nevében, a tagállamokkal folytatott szoros egyeztetés mellett, elősegíti a Belgrád és Pristina közötti párbeszédet, a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok átfogó normalizálására törekszik a felek közötti valamennyi lezáratlan kérdést a nemzetközi joggal összhangban rendező és a régiós stabilitáshoz hozzájáruló, jogilag kötelező megállapodás megkötése révén, valamint szükség szerint nyomon követi és segíti a korábbi, az EU közvetítésével zajló párbeszéd keretében elért megállapodások - különösen a Koszovó és Szerbia közötti kapcsolatok normalizálása felé vezető útról szóló megállapodás és annak 2023 februárjában és márciusában elfogadott végrehajtási melléklete - végrehajtása érdekében a felek részéről folytatott munkát;

b) aktívan szerepet vállal az Unió hatékonyságának és láthatóságának növelésében a társadalmi diplomácia révén;

c) az Uniónak a nyugat-balkáni régióra irányuló valamennyi erőfeszítésével és átfogó politikáival – és különösen a koszovói képviseletvezetővel és EUKK-val, valamint a szerbiai küldöttség vezetőjével – összehangolt és koherens módon végzi munkáját, továbbá szoros kapcsolatot tart fenn a tagállamokkal;

d) támogatja a főképviselő munkáját és az Unió tevékenységeit a régióban.

4. cikk

A megbízatás végrehajtása

(1) Az EUKK felel a megbízatásnak a főképviselő felügyelete melletti végrehajtásáért.

(2) A PBB kiemelt kapcsolatot tart fenn az EUKK-val, és az EUKK számára elsődleges kapcsolattartó a Tanács felé. A PBB – a megbízatás keretein belül és a főképviselő hatáskörének sérelme nélkül – stratégiai iránymutatást és politikai irányítást nyújt az EUKK számára.

(3) Az EUKK-nak szorosan együtt kell működnie, tevékenységét pedig össze kell hangolnia az Európai Külügyi Szolgálattal (EKSZ) és annak megfelelő szervezeti egységeivel. A koszovói képviseletvezetőnek/EUKK-nak és a szerbiai küldöttségvezetőnek szükség szerint támogatnia kell az EUKK-t, többek között azáltal, hogy szakértőket bocsát a rendelkezésére a megbízatás végrehajtása szempontjából releváns bármely konkrét kérdésben.

5. cikk

Finanszírozás

(1) A megbízatással kapcsolatos kiadások (a továbbiakban: a kiadások) fedezésére szánt pénzügyi referenciaösszeg a 2025. február 1-jétől 2026. február 28-ig terjedő időszakra 2 320 997,62 EUR.

(2) A kiadásokat az Unió általános költségvetésére vonatkozó eljárásokkal és szabályokkal összhangban kell kezelni.

(3) A kiadások kezelése az EUKK és a Bizottság közötti szerződés tárgyát képezi. Az EUKK köteles elszámolni a kiadásokkal a Bizottság felé.

6. cikk

Az EUKK csapatának összetétele

(1) Megbízatása és a hozzá kapcsolódóan rendelkezésre álló megfelelő pénzügyi eszközök keretein belül az EUKK felel a csapata összeállításáért. Az EUKK csapatának rendelkeznie kell többek között a megbízatás keretében szükséges konkrét szakpolitikai kérdésekkel kapcsolatos szakértelemmel. Az EUKK-nak folyamatosan és haladéktalanul tájékoztatnia kell a Tanácsot és a Bizottságot az EUKK csapata összetételéről.

(2) A tagállamok, az Unió intézményei és az EKSZ javaslatot tehetnek az EUKK csapatában dolgozó személyi állomány kirendelésére. Az ilyen alkalmazottak javadalmazását - adott esetben - a kirendelő tagállam, az érintett uniós intézmény vagy az EKSZ fedezi. A tagállamok által az uniós intézményekhez vagy az EKSZ-hez kiküldött szakértőket is ki lehet rendelni az EUKK csapatában történő munkavégzésre. A szerződéses nemzetközi személyi állomány tagjainak valamely tagállam állampolgárságával kell rendelkezniük.

(3) A teljes kirendelt személyi állománynak a küldő tagállam, a küldő uniós intézmény vagy az EKSZ igazgatási fennhatósága alatt kell maradnia, és a megbízatás érdekében kell végeznie feladatait és annak érdekében kell eljárnia.

7. cikk

Az EUKK és az EUKK személyzete részére biztosított kiváltságok és mentességek

Az EUKK-ra és az EUKK személyzetére vonatkozó, a megbízatás elvégzéséhez és zökkenőmentes működéséhez szükséges kiváltságokról, mentességekről és egyéb garanciákról – adott esetben – a fogadó felekkel kell megállapodni. Ehhez a tagállamok és az EKSZ minden szükséges támogatást megadnak.

8. cikk

Az EU-minősített adatok biztonsága

Az EUKK-nak és az EUKK csapata tagjainak tiszteletben kell tartaniuk a 2013/488/EU tanácsi határozatban ([5]) megállapított biztonsági elveket és minimumszabályokat.

9. cikk

Hozzáférés az információkhoz és logisztikai támogatás

(1) A tagállamok, a Bizottság, az EKSZ és a Tanács Főtitkársága biztosítják, hogy az EUKK hozzáférjen minden releváns információhoz.

(2) Az esettől függően az uniós küldöttségek és képviselet és/vagy a tagállamok logisztikai támogatást nyújtanak az EUKK-nak és az EUKK csapatának.

10. cikk

A dokumentumokhoz való hozzáférés, irattár és adatvédelem

(1) Az EUKK-nak alkalmaznia kell az 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([6]) megállapított szabályokat. A főképviselő meghatározza az EUKK-ra vonatkozó releváns végrehajtási szabályokat.

([5]) A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

(2) Az EUKK-nak az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([7]) megállapított szabályokkal összhangban védelmet kell nyújtania az egyéneknek személyes adataik kezelése tekintetében. A főképviselő meghatározza az EUKK-ra vonatkozó releváns végrehajtási szabályokat.

11. cikk

Biztonság

Az EUKK-nak – a Szerződés V. címe alapján az Unión kívül műveleti képesség keretében telepített személyi állomány biztonságára vonatkozó uniós politikának megfelelően – a megbízatással és az illetékességi területen fennálló biztonsági helyzettel összhangban, a közvetlenül az irányítása alá tartozó teljes személyi állomány biztonsága érdekében meg kell tennie minden észszerűen megvalósítható intézkedést, különösen az alábbiakat:

a) az EKSZ iránymutatása alapján olyan konkrét biztonsági terv kidolgozása, amely tartalmazza többek között a személyi állománynak az illetékességi területre való biztonságos bejutását és az említett területen belüli biztonságos mozgását, valamint a biztonsági események kezelését szabályozó konkrét fizikai, szervezeti és eljárási biztonsági intézkedéseket, továbbá létrehozza a misszió vészhelyzeti intézkedési és evakuálási tervét;

b) annak biztosítása, hogy az Unión kívülre telepített teljes személyi állomány az illetékességi területen fennálló körülmények által megkövetelt, magas kockázati biztosítással rendelkezzen;

c) annak biztosítása, hogy az Unión kívülre telepítendő teljes személyi állomány – beleértve a helyi szerződéses személyzetet is– az illetékességi terület EKSZ általi kockázati besorolásán alapuló megfelelő biztonsági képzésben részesüljön az említett területre való érkezése előtt vagy az érkezéskor;

d) annak biztosítása, hogy a rendszeres biztonsági értékeléseket követően tett és elfogadott valamennyi ajánlást végrehajtsák, valamint az elért eredményekről szóló jelentés és az e határozat 15. cikkében említett, a megbízatás végrehajtásáról szóló átfogó jelentés keretében benyújtsák az említett ajánlások végrehajtásáról és az egyéb biztonsági kérdésekről szóló írásbeli beszámolókat a Tanácsnak, a főképviselőnek, és a Bizottságnak.

12. cikk

Jelentéstétel

Az EUKK-nak rendszeresen jelentést tesz a főképviselőnek. Az EUKK rendszeresen jelentést tesz a PBB-nek és szükség szerint tanácsi munkacsoportoknak. A rendszeres jelentéseket a COREU-hálózaton keresztül kell terjeszteni. Az EUKK jelentést tehet a Külügyek Tanácsának. Az EUKK a Szerződés 36. cikkével összhangban részt vehet az Európai Parlament tájékoztatásában.

13. cikk

Koordináció és koherencia

(1) Az Unió politikai céljainak elérése érdekében az EUKK-nak hozzá kell járulnia az Unió tevékenységeinek egységéhez, összhangjához és hatékonyságához, és elő kell segítenie annak biztosítását, hogy valamennyi uniós eszközt és tagállami intézkedést koherens módon alkalmazzanak vagy hajtsanak végre. Az EUKK adott esetben kapcsolatot létesít a tagállamokkal. Az EUKK tevékenységét adott esetben össze kell hangolni az EKSZ, a Bizottság, a szerbiai küldöttségvezető, a koszovói képviseletvezető/EUKK és az Európai Unió koszovói jogállamiság-missziója vezetőjének tevékenységével. Az EUKK-nak rendszeresen tájékoztatnia kell a tagállami külképviseleteket, valamint az uniós küldöttségeket és képviseletet.

(2) Az EUKK-nak szoros helyszíni kapcsolatot kell fenntartania az Unió régióbeli küldöttségeinek és képviseletének vezetőivel és a tagállami külképviseletek vezetőivel. Az uniós küldöttségek/képviseletek és a tagállami külképviseletek vezetőinek minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak érdekében, hogy segítsék az EUKK-t megbízatásának végrehajtásában, egyebek mellett helyi politikai tanácsadás és szakértelem nyújtása útján. Az EUKK-nak a helyszínen működő nemzetközi és regionális szereplőkkel is kapcsolatot kell tartania.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

14. cikk

Követelésekkel kapcsolatos segítségnyújtás

Az EUKK-nak és az EUKK csapata tagjainak segítséget kell nyújtania az Európai Uniónak a Belgrád és Pristina közötti párbeszédért és más, a Nyugat-Balkán régióját érintő kérdésekért felelős korábbi különleges képviselőjének megbízatásával összefüggésben felmerült követelések és kötelezettségek kezeléséhez, továbbá ilyen céllal adminisztratív támogatást, valamint hozzáférést kell biztosítania a vonatkozó dokumentumokhoz.

15. cikk

Felülvizsgálat

E határozat végrehajtását és az Uniónak a térségben történő egyéb hozzájárulásaival való összhangját rendszeresen felül kell vizsgálni. Az EUKK-nak 2025. június 30-ig az elért eredményekről szóló jelentést, 2025. november 30-ig pedig a megbízatás végrehajtásáról szóló átfogó jelentést kell benyújtania a Tanácsnak, a főképviselőnek és a Bizottságnak.

16. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 27-én.

a Tanács részéről

az elnök

K. KALLAS